

Sygnatura akt VI Ka 1282/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **24 stycznia 2017** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Mika... (spr.)

Sędziowie SSO Dariusz Prażmowski.

SSO Kazimierz Cieślikowski

Protokolant Kamil Koczur

przy udziale

Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. Janusza Banach

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2017 r.

sprawy skazanego **R. G. ur. (...) w B.**

syna M. i B.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 11 października 2016 r. sygnatura akt III K 671/16

na mocy art. 437 kpk, art. 439 § 1 pkt 9 kpk i art. 624 § 1 kpk

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej objęcia nim wyroku Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie o sygn. akt II K 1214/10 i na mocy art. 572 kpk. w tym zakresie postępowanie umarza;

2. zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1 i 2 w ten sposób, że:

a) na mocy art. 85 § 1 kk i art. 86 § 1 kk łączy orzeczone wobec skazanego kary pozbawienia wolności z wyroku Sądu Rejonowego

w Bytomiu z dnia 21 marca 2012 r. w sprawie o sygn. akt II K 172/11 i Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 6 września 2015 r. w sprawie o sygn. akt. IX K 2652/10 i wymierza skazanemu karę łączną 2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

b) na mocy art. 577 kpk na poczet orzeczonej kary łącznej zalicza skazanemu okres odbytej dotychczas kary pozbawienia wolności

w sprawie II K 172/11 od 28 grudnia 2010 r. do dnia 14 kwietnia 2011 r. i od dnia 6 czerwca 2016 r. do dnia 11 października 2016 r.

a także okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IX K 2652/10 w dniu 22 marca 2010 r.;

3. w pozostałym zakresie utrzymuje wyrok w mocy;
4. zwalnia skazanego od poniesienia wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nim Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 1282/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 11 października 2016 roku w sprawie skazanego R. G. o sygnaturze akt III K 671/16 Sąd Rejonowy w Gliwicach na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk i art. 89 § 1a kk połączył skazanemu R. G. kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami:

- a) Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt II K 1214/10, to jest karę za przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 2 października 2010 roku orzeczoną w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat;
- b) Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 21 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt II K 172/11, to jest karę za przestępstwo z art. 280 § 1 kk i art. 158 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 27 grudnia 2010 roku orzeczoną w wymiarze 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- c) Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 8 września 2015 roku w sprawie o sygn. akt IX K 2652/10, to jest karę za przestępstwo z art. 278 § 1 kk przy zast. art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 22 marca 2010 roku orzeczoną w wymiarze 5 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 22.03.2010 r. przy ustaleniu, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności

W miejsce wskazanych wyżej kar jednostkowych sąd I instancji wymierzył skazanemu karę łączną 3 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres odbytej dotychczas kary pozbawienia wolności w sprawie II K 172/11 od dnia 06.06.2016 r. do dnia 11.10.2016 r. oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności w tej sprawie od dnia 28.12.2010 r. do dnia 14.04.2011 r., a także okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IX K 2652/10 w dniu 22.03.2010 r.

Postępowanie w oparciu o art. 572 k.p.k. umorzono w pozostałym zakresie tj. w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym kar orzeczonych w sprawach: VIII K 1117/04, II K 1324/04, VIII K 804/07, VIII K 953/07, wobec braku warunków do wydania wyroku łącznego.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca skazanego, który zaskarżając wyrok w części dotyczącej wymierzonej skazanemu kary łącznej, zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych z jego podstawę przez uznanie, że między czynami skazanego nie zachodził związek przedmiotowo-podmiotowy uzasadniający zastosowanie zasady pełnej absorpcji, co miało wpływ na treść wyroku;
- rażąco niewspółmierność orzeczonej kary łącznej w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności w sytuacji, gdy przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji skazanemu winno się wymierzyć karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Podnosząc przytoczone zarzuty, obrońca skazanego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, ewentualne uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się skuteczna, choć z przyczyn niewskazanych w środku odwoławczym, jednak podlegających zgodnie z art. 439 k.p.k. uwzględnieniu z urzędu niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów.

W ocenie Sądu Odwoławczego niemożliwe było objęcie w niniejszej sprawie węzłem kary łącznej kary wymierzonej skazanemu wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt II K 1214/10, którym to wyrokiem wykonanie kary pozbawienia wolności zostało warunkowo zawieszona na okres 4 lat próby, a okres ten upłynął z dniem 5 stycznia 2015 roku a w konsekwencji w dniu 5 lipca 2015 roku upłynął termin, w którym z uwagi na treść art. 75 § 4 k.k. możliwe było wykonanie wobec skazanego orzeczonej jednostkowej kary pozbawienia wolności. Konstatacji tej nie stoi na przeszkodzie fakt, iż z uwagi na niezapłacenie przez skazanego orzeczonej wobec niego wskazanym wyrokiem nieważki powołane skazanie nie uległo zatarciu zgodnie z art. 76 § 1 k.k. Zgodnie z art. 85 § 2 k.k. podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu kary z zastrzeżeniem art. 89 k.k. Wskazane zastrzeżenie dotyczy więc sytuacji, w której podstawą wymierzenia kary łącznej może być również kara pozbawienia wolności orzeczona z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a więc kara, która w momencie orzekania w przedmiocie wyroku łącznego nie podlega wykonaniu. W ocenie Sądu Odwoławczego wskazane zastrzeżenie dotyczy jednak wyłącznie tych sytuacji, w których fakt niepodlegania kary wykonaniu wynika z zawartego w wyroku jednostkowym rozstrzygnięcia o zastosowaniu środka probacyjnego, a nie sytuacji, w których niemożność wykonania jednostkowej kary wynika z faktu upływu terminu wykonywania środka probacyjnego i terminu z art. 75 § 4 k.k., w którym możliwe było wykonanie jednostkowej kary pozbawienia wolności jako kary bezwzględnej. Przy pełnej świadomości zmian regulacji dotyczących warunków i podstaw orzekania kar łącznych wciąż pozostaje aktualna argumentacja, do której odwołał się Sąd Najwyższy w uzasadnieniu swojego wyroku z dnia 12 kwietnia 2013 roku sygn. III K.K. 401/12. „ Za bezsporne uznać należy również i to, że wprawdzie instytucja wyroku łącznego nie jest ustanowiona dla polepszenia sytuacji prawnej skazanego, nie można jednak zaakceptować sytuacji, gdy wydanie takiego wyroku miałoby tę sytuację pogorszyć i istotnie zwiększyć dolegliwość karną objętej tego rodzaju orzeczeniem osoby, ponad dolegliwość wynikającą z sumy kar wymierzonych jej odrębnie”

Mając na uwadze powyższego wywody, Sąd Odwoławczy konstatując ujemną przesłankę procesową z art. 572 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k., zgodnie z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej objęcia nim skazania wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt II K 1214/10 i w tym zakresie postępowanie umorzył.

Konsekwencją powyższego rozstrzygnięcia była konieczność orzeczenia wobec skazanego nowej kary łącznej obejmującej wyłącznie dwa skazania R. G. wyrokami Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 21 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt II K 172/11 oraz Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 8 września 2015 roku w sprawie o sygn. akt IX K 2652/10. Mając na uwadze związek przedmiotowy łączący zbiegające się przestępstwa wynikający z faktu, iż oba czyny stanowiły przestępstwa przeciwko mieniu i rozdzielał je niewiele ponad 9 miesięczny okres czasu, Sąd Odwoławczy uznał, że właściwą zasadą dla ustalenia wymiaru kary łącznej winna być zasada asperacji, która zniweluje skutki odrębnego wykonania jednostkowych bezwzględnych kar pozbawienia wolności, skracając o 3 miesiące, wynikający z sumy kar jednostkowych pozbawienia wolności, okres 2 lat i 11 miesięcy. Przeciwno zastosowaniu postulowanej w środku odwoławczym zasady pełnej absorpcji przy ustalaniu wymiaru kary łącznej, poza względnie odległym okresem dzielącym oba zbiegające się przestępstwa, świadczą przede wszystkim względy związane z prewencją indywidualną, tj. potrzeba takiego ukształtowania wymiaru kary łącznej, aby zapewniona została funkcja zapobiegawczego oddziaływania kary na osobę skazanego. W tym zakresie wskazać należy na wielokrotną uprzednią karalność skazanego i fakt, że wcześniej zapadł wyrok łączny obejmujący jego poprzednie skazania. Tym samym korzyść płynąca dla skazanego z faktu ponownego rozstrzygnięcia o karze łącznej obejmujące następne zbiegające się skazania nie może być znaczna. Premiowanie skazanego w takiej sytuacji w większym zakresie nie znajduje żadnych racjonalnych podstaw. Przypomnieć wypada, że zarówno zastosowanie przy kształtowaniu wymiaru kary łącznej zasady pełnej absorpcji jak i pełnej kumulacji kar stanowi rozwiązanie skrajne, którego uzasadnienia szukać można wyłącznie wtedy, gdy zbiegające się przestępstwa popełniane są w sytuacjach zbliżonych do zbiegu przepisów ustawy (art. 11 § 2 k.k.) czy też w sytuacjach zbliżonych do czynów współukaranych. Podstaw zastosowania zasady absorpcji nie sposób odnaleźć w niniejszej sprawie także z uwagi na istotną różnicę w wymiarze kar jednostkowych, która

wskazywałyby na możliwość uzyskania celów zapobiegawczych kary także przy orzeczeniu kary łącznej w wysokości najsurowszej kary jednostkowej. Mając na uwadze powyższe orzeczono wobec skazanego karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w obu sprawach dotyczących zbiegających się przestępstw.

W pozostałym zakresie, w szczególności w pełni akceptując wywody prawne sądu I instancji co do braku podstaw do wydania wyroku łącznego obejmujące inne wcześniejsze skazania R. G., zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy.

Z uwagi na fakt odbywania przez skazanego kary pozbawienia wolności i ograniczone w istotnym zakresie możliwości zarobkowe skazanego, Sąd Odwoławczy zwolnił skazanego od obowiązku poniesienia wydatków postępowania odwoławczego uznając, że uiszczenie ich przez skazanego byłoby dla niego zbyt uciążliwe.